

конкуренції (США) та регламентації таких умов експлуатації договірних ліній, як тарифи, розподіл обсягів перевезень та ін. У 1977 р. Велика Британія денонсувала угоду 1946 р., а 23 липня того самого року між нею і США була укладена нова угода, що одержала назва «Бермуди-2». У ній детально розроблена схема залежності між частотою руху, вантажопідйомністю повітряних суден і можливістю використовувати ті або інші лінії. Цією угодою також регулюються чартерні перевезення. Угода «бермудського типу» була сприйнята як зразок багатьма державами для правового регулювання міжнародних повітряних сполучень [8, с. 67].

Отже, міжнародне повітряне право – це галузь міжнародного права, що складається з норм і принципів, які регулюють відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного права у зв'язку з використанням повітряного простору цивільною авіацією.

Література

1. Кострубіцька А. В. Механізми державного регулювання суспільного телебачення: досвід європейських країн / А. В. Кострубіцька // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. – 2014. – № 1 (1). – С. 32-34.
2. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. і тексти поправок до Чиказької конвенції [Електронний ресурс] // УПС «Консультант плюс».
3. Конвенція про злочини та деякі інші акти, що здійснюються на борту повітряних суден 1963 р. [Електронний ресурс] // УПС «Консультант плюс».
4. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 р. [Електронний ресурс] // УПС «Консультант плюс».
5. Конвенція про боротьбу з незаконними діями, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р. [Електронний ресурс] // УПС «Консультант плюс».
6. Малєєв Ю. М. Міжнародне повітряне право: Питання теорії та практики / Ю. М. Малєєв. – М., 2002. – 215 с.
7. Мовчан А. П. Міжнародне повітряне право / А. П. Мовчан. – К., 2001. – 24 с.
8. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI, зі змінами та допов. станом на 01.09.2011 / Україна. Закони // Кодекси України. – 2011. – № 9: Повітряний кодекс України. – С. 3-118.

УДК 340.12 (045)

Полонка І. А., к.ю.н., доцент,
ПВНЗ «Буковинський університет», м. Чернівці

ЗНАЧЕННЯ ТА ГАРАНТІЇ ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства на рівні теорії і практики особливої актуальності набуває проблема правомірної

поведінки. Це зумовлено тим, що в суспільстві спостерігається розрив між проголошеними Конституцією України правовими принципами поведінки та втіленням їх у системі позитивної нормотворчості та практичної реалізації, що в результаті викликає напругу в суспільстві, підживлює джерела протиправної поведінки, провокує антидемократичні настрої в суспільстві та створює для України зовнішньополітичні проблеми.

За допомогою правової категорії «правомірна поведінка» можливе вирішення актуальних завдань сучасного українського суспільства, тобто втілення конституційних положень в реальне життя, без істотного розмежування між законодавчо вираженою правомірною поведінкою та її реальним існуванням в житті суспільства і окремого громадянина.

Істотною особливістю правомірної поведінки є її визначальне значення. В порівнянні з іншими моделями поведінки людини, вона пов'язана з високою цінністю об'єкта охорони норми права, втілюючи вищі людські цінності життя, здоров'я, власності, людської гідності.

Існує ряд чинників, які обґрунтовано відображають значення правомірної поведінки для окремого громадянина і всього суспільства. В першу чергу, правомірна поведінка як вольова поведінка суб'єкта права, яка відповідає нормам права, забезпечує організованість, стійкість та гармонійність громадського життя. Крім цього, забезпечення правопорядку у державі прямим чином залежить від того, якою мірою вимоги норм права реалізуються у правомірній поведінці людей. Наступним аспектом значущості є те, що правомірна поведінка суб'єктів є якісним та позитивним показником панування режиму законності у демократичному світі та забезпечення стабільності в ньому. Саме правомірна поведінка займає важливу роль розбудовника демократичного суспільства та правової держави. Вона вирішує суспільні суперечки та долає правовий нігілізм у суспільстві.

Важливо вказати на те, що правова держава і громадянське суспільство зацікавлені в різних видах правомірної поведінки завдяки яким значна частина членів суспільства виключає зі свого поведінкового арсеналу протиправні діяння.

Правомірна поведінка включає два основні аспекти, з однієї сторони здійснює поінформованість громадян, про свої права та обов'язки, з іншої уособлює в собі уявлення про законні способи здійснення суб'єктивних прав та юридичних обов'язків.

Найважливіша роль правомірної поведінки – соціальна, вона являє собою ту найбільш ефективну реалізацію права, яка охороняється державою. Саме через правомірну поведінку здійснюється впорядкування суспільних відносин, необхідних для нормального функціонування і розвитку суспільства.

Соціальну значимість правомірної поведінки можна пояснити двома умовами:

а) виникла необхідність активізації соціальної діяльності та активності громадян в умовах зміцненої правової ситуації – переходу до нових форм господарювання, розширення демократії;

б) значно зросла стимулююча роль права і як наслідок цього вплив на мотивацію правомірної поведінки громадян.

Отже, правомірна поведінка має бути свідомо-солідарна із правом, цінностями і принципами демократичного суспільства.

Для ефективного функціонування правомірної поведінки необхідно вказати на її гарантії, тобто законодавчо закріплені засоби охорони суб'єктивних прав громадян, способи їх реалізації, що не суперечать забезпеченню законності і охорони правопорядку, інтересів інших осіб, суспільства і держави.

Серед основних гарантій правомірної поведінки слід виділити наступні: забезпечення прав і свобод людини і громадянина; свобода вибору, яка полягає у можливості діяти за власним розсудом (у межах передбачених законодавством України) та без будь-якого втручання інших осіб чи держави; усвідомлення людиною своїх прав і свобод, і ставлення до них як до умови її нормального життя, вираженої міри свободи та формально окресленої межі самовизначення особистості; існування взаємовідносин влади і людини, за яких людина постає не як об'єкт команд і розпоряджень, а як рівноцінний партнер держави, вільний від жорсткої опіки діяльності влади, який бере участь у прийнятті рішень та може здійснювати у передбачених законом нормах контроль за діяльністю держави та її органів.

І наостанок, слід вказати що без достатнього наукового осмислення явища правомірної поведінки неможливе плідне дослідження причин і форм вчинення правопорушень, а також засобів їх запобігання і методів боротьби з ними. Тому, правомірна поведінка не безпідставно має визначальне значення для формування свідомого правового суспільства.

Література

1. Капітанська С. А. Роль правомірної поведінки в процесі реалізації громадянами суб'єктивних прав та виконання юридичних обов'язків / С. А. Капітанська // Вісник Хмельн. ін-ту регіонального управл. і права: [зб. наук. праць]. – Хмельницький, 2002. – Спецвип. № 1. – С. 18-19.

2. Кирилюк Т. Ю. Види правомірної поведінки та її вплив на формування правопорядку в суспільстві / Т. Ю. Кирилюк // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 4. – С. 64-69.